

Az amerikai történetírás meghatározó iskolái egészen az 1960-es évekig John Locke, a szerződéselmélet és a természetjogi felfogás döntő hatását hangoztatták az amerikai forradalom eszmeiségére vonatkozóan. Az ezt követően fellépő „republikánus történészek” – mindenekelőtt Bernard Bailyn, Gordon Wood, valamint John Pocock – viszont úgy vélték, hogy a forradalom vezetőinek politikai gondolkodására azok, a 18. századi brit ellenzéki teoretikusok gyakorolták a legnagyobb befolyást, akik a 17. századi republikanizmus örökösének tekintették magukat. A „republikánus szerzők” nem egyszerűen mérsékeltek Locke hatásának jelentőségét, hanem helyébe egy olyan szellemi áramlatot állítottak, amelynek sok alaptétele nem csupán a „locke-i liberalizmusnak”, hanem az amerikai történelem későbbi fejlődési irányának és az erre épített „liberális amerikai krédónak” is ellentmondani látszott. Az eredmény egy, évtizedeken keresztül zajló, a történettudomány keretein túlmutató vita lett, mivel a „republikánus historikusok” az amerikai történelem, történetírás és kultúra fejlődésének számos alapproblémáját egyszerre és a legmegfelelőbb időpontban vetették fel. Könyvemmel e vita történetének feltárására vállalkoztam.

Lévai Csaba (Debrecen, 1964), történész-szociológus. 1988-ban végzett a KLTE Bölcsészettudományi Karán, Debrecenben, majd az ELTE-n szerzett szociológus diplomát 1992-ben. 1988 és 1991 között a DOTE Társadalomtudományi Intézetében dolgozott, azóta a DE Történelmi Intézetének munkatársa. Fő kutatási témája az amerikai forradalom, valamint az egyesült államokbeli történetírás története. Fontosabb tanulmányai a *BUKSZ*, az *Aetas*, az *Agrártörténeti Szemle*, valamint a *Múltunk* hasábjain láttak napvilágot. Az amerikai forradalom politikaelméleti írásaiból szöveggyűjteményt állított össze, amely *Új rend egy új világban* címmel jelent meg (1997).